

POVOLILNA RAZMIŠLJANJA

Za nami so junijske evropske in upravne volitve. Že v zadnji številki smo prinesli prve komentarje o vsem tem. Ne bo pa narobe, če se še nekoliko zaustavimo ob njih.

Vsakdo te volitve komentira z lastnega zornega kota. Če so pa nekoč nekako vsi "zmagali", danes tega ni več. Prišlo je celo do vsaj najavljenih odstopov tistih strankinih voditeljev, ki so utrpeli največ izgub. So pa tudi razlike med rezultati evropskih in upravnih (pokrajinskih in občinskih) volitev. Tudi to daje veliko možnosti za razprave in poglobljene strankarske analize.

Kaj pa slovenska narodna skupnost v Italiji? Lahko zatrdimo, da gre tudi pri tem za različne vidike in poglede. Na krajevni ravni so - kot znano - volitve v bistvu ohranile dosedanje podobo naših občinskih uprav na Tržaškem in Goriškem, delno tudi v videmski pokrajini. Vse slovenske občine tržaške in goriške pokrajine, ki so imele občinske volitve (Dolina, Zgonik, Repentabor na Tržaškem in Števerjan, Sovodnje in Doberdob na Goriškem) so ohranile svoje prejšnje župane oz. izvolile nove, vedno pa na istih političnih formacijah. V tem smislu bo šlo torej v naslednjem petletju za nekako upravno kontinuiteto.

Imeli pa smo tudi politično in sploh širše pomembne evropske volitve. Na njih smo Slovenci spet ločeno nastopili. Že v prejšnji številki je bil govor o tem ter o izvolitvi prvega slovenskega evropskega poslanca (sen. Mirje Volčiča).

Evropska volilna propaganda morda pri teh volitvah ni bila tako vidna in občutena. To velja tudi za slovensko stranko. Res je, da se je v letih volilna kampanja bistveno spremenila in danes ne pozna več bučnih velikih manifestacij. Vendar pa se lahko tu spomnimo na pred leti zelo uspele in živahne evropske volitve, ko smo tudi Slovenci v Italiji aktivno prispevali k uspehu široke manjšinske liste oz. koalicije od Alp do Sredozemlja, ko naš nastop ni bil le simboličen. Naj tu omenimo le velike prireditve z Valdostanci (katerih voditelj je bil danes že pokojni Bruno Salvadori) v Gorici in Doberdolu, obiske in shode na Tržaškem itd., pa spet skupni zaključni shod v Aosti z navdušenim sodelovanjem vseh manjšin, pa še kaj drugega.

Na sedanjih evropskih volitvah smo slovenski volilci, ki se pripoznavamo v politiki samostojnega političnega nastopanja, glasovali za manjšinsko listo s slovenskim kandidatom. S tem smo spet potrdili vero v avtonomno nastopanje in v medmanjšinsko solidarnost v Italiji in Evropi. Rezultat bi verjetno tudi s slovenske strani lahko bil boljši, sicer pa je znak planike (SVP s SSK) vseeno prejel dobrih 4.000 glasov v deželni merilu.

V pariškem dnevniku *Le Monde* smo nedavno brali zanimiv komentar k evropskim volitvam. V tem se govori o nekaki neprisotnosti evropskega ljudstva. V teh vrsticah omenja člankar nekako dvojnost med evropsko zavestjo in pripadnostjo lastnemu narodu oz. državi. Izgleda, da sicer obstaja neka "evropska družba", tako tudi neka "evropska duša". V širšem smislu pa gre za neko izbiro med Združenimi državami Evrope ali nekako federacijo držav oz. narodov Evrope. Razmišljanje lahko nudi razna izhodišča. Kam se uvrščamo mi sami? Smo že del evropske družbe...? Na vse to pa bo lahko odgovoril le razvoj dogodkov.

ANDREJ BRATUŽ

Naše bralce in ljudi dobre volje pozivamo, naj po svojih močeh pomagajo trpečim in preganjanim s Kosova.

POMAGAJMO TRPEČIM IN PREGANJANIM!

Darove v denarju sprejema tudi naša uprava, ki bo poskrbela, da bodo prispevke nemudoma prejele pristojne ustanove in dobrotelne organizacije.

NOVI GLAS

PREDSEDNIK ZDA BILL CLINTON V SLOVENIJI

POTRDITEV SLOVENSKE NEODVISNOSTI

JURIJ PALJK

FOTO MAG

kazal, da je prišel na obisk v Slovenijo zato, da svetu pokaže, da je Slovenija svobodna, demokratična in predvsem pa varna država.

Prvi ameriški predsednik, ki je kdaj koli stopil na slovenska tla, je pristal s spremestvom na brniškem letališču malo pred 15. uro; pod močnim dežjem so ga pričakali slovenski predsednik Milan Kučan, predsednik vlade Janez Drnovšek in predstavniki najvišjega slovenskega političnega vrha. Ameriškega predsednika Clintona je v Sloveniji spremljala izjemno številna delegacija, v kateri je bila tudi sekretarka Madeleine Albright, ki jo je pozneje slovenski predsednik Kučan označil z besedami: "To je naša prijateljica."

Predsednik Clinton se je po prihodu na letališče, poslušanju himen in ogledu častne straže, ki jo je sestavljala častna enota 12. Odreda slovenske garde, odpravil v predsedniško palačo v Ljubljano, kjer je imel pogovor z Milanom Kučanom in Janezom Drnovškom.

STRAN 6

NATO URADNO PROGLASIL KONEC
LETALSKIH NAPADOV

OBRAČUN NATOVEGA POSEGA V ZRJ

ALOJZ TUL

Po 79 dneh se je končalo bombardiranje Natovih letal, ki se je začelo 24. marca. Verjetno si krogi Nata niso pričakovali, da se bo oboženi poseg tako zavlekel. Po splošnem prepričanju so računali, da se bo Milošević režim uklonil po dveh ali treh tednih bombardiranja. To se pa ni zgodilo iz več razlogov. Srbski režim se je na morebiten spopad z Natom dobro pripravil tako, da je večino orožja poskril in ga tako ubranil pred napadi letal z velike višine. Pravijo tudi, da Natovim letalom ni uspelo uničiti večine srbskih tankov in oklepnih vozil ter siste-

mov za protiletalsko obrambo. Po drugi strani pa so pri Natu morali paziti, da skupno z vojaškimi objekti ne prizadenejo tudi civilnega prebivalstva, kar bi nasprotna stran politično izkoristila za moralno linčanje zahodnega zavezništva. Kljub temu je prišlo do nekaterih pomot pri ugotavljanju ciljev, na primer napad na poslopje kitajskega veleposlaništva. Bila je to vojna posebne vrste, kjer ni šlo za totalno uničenje nasprotnika, temveč za uničenje izbranih strateško pomembnih objektov. S tem naj bi vplivali na Beograd, da bi sprejel pogoje, zaradi katerih je prišlo do vojnih operacij.

STRAN 2

"V aša vizija je naša vizija... Bog vas blagoslovi!" je vzkliknil ameriški predsednik Bill Clinton v ponedeljek, 21. t.m., na Kongresnem trgu v Ljubljani pred velikansko množico ljudi, ki so se zbrali na trgu kljub močnemu dežju. S temi besedami je ameriški predsednik najlepše po-

...tudi v Križu.

Od 26. junija vam je na razpolago tudi naša nova filiala v Križu. Ponovno dobrodošli!

BANCA ANTONIANA POPOLARE VENETA *nova tržaška kreditna banka* BCTKB

Križ 736 tel. 040 2209036

03 Drago Legiša / intervju
ANDREJ BERDON

04 Ivan Žerjal / pogovor
DUŠAN JAKOMIN

07 Majda Artač Sturman
PABERKOVANJA POD PARNASOM

10 Harjet Dornik
NAŠ BOTANIČNI VRT

15 Igor Cotič / pogovor
PREDSEDNIK ŠZ SLOGA VOJKO MIOT

SSK OCENILA IZIDE OBČINSKIH VOLITEV

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti je na svoji redni seji ocenilo izide občinskih volitev v tržaški pokrajini. Kot piše v tiskovnem sporočilu, ki smo ga prejeli, je stranka z rezultati lahko na splošno zadovoljna, zato se toplo zahvaljuje vsem volivcem, ki so jo podprli, in vsem kandidatom, ki so sprejeli demokratično tekmovalstvo. Izvoljenim predstavnikom pa vošči obilo sreče in uspehov v novem mandatu.

Viden uspeh v Dolini, piše še v tiskovnem sporočilu, kjer za las ni bila izvoljena še četrta kandidatka, ki jo je predlagala SSK, je dokazal, da je vztrajanje prav SSK, proti mnenju dela večine, ki je hotel popolnoma prenoviti koalicijo in prekiniti z dosedanjim pozitivno izkušnjo, obrodilo zaželene sadove. Skoraj plebiscitarna zmaga župana Pangerca in koalicije Skupaj-Insieme živno pričča, da je bila izbira pametna in ljudem po volji.

Iste enotnosti, beremo nadalje v komunikatu, ni bilo mogoče doseči v Zgoniku, kjer levičarske komponente koalicije Skupaj-Insieme niso hotele skupne domače uprave s SSK, so se pa združile s stranko PPI, ki je tudi izvolila svojega predstavnika. Porastek v odstotkih SSK je pa dokazal, da so ljudje cenili dosedanje delo skupine, ki bo skr-

bno in pozitivno bdela nad delovanjem prenovljene uprave v korist domačega prebivalstva.

Na Repentabu je odločna pomladitev kandidatov in skupine seveda stranko nekaj stala. Podoben pojav je bilo zaznati tudi v Zgoniku za zmagovito listo. SSK bo zato skrbno analizirala dosedanje delo v tej občini, da se bo investicija v mlade sile tudi pozitivno obnesla, saj bo skrb opozicije, ki je bila v številu potrjena, paziti, da ne bo uprava škodila domačemu prebivalstvu, začenši od avtonomije občine Repentabor pred skominami občine Trst in njenih ustanov, kar bi poslabšalo in podražilo dosedanje uslu-ge domače uprave.

Tajništvo je tudi vzelo v pretres novonastali položaj na tržaški pokrajini, kjer se je desničarska uprava odločila, da briše slovensko prisotnost in pravice iz statuta pokrajine. SSK odločno nasprotuje takemu početju in bo zato protestirala pri vseh pristojnih ustanovah in oblasteh, zavedajoč se, da ostale sile opozicije, tudi tiste, ki nabirajo slovenske glasove, le bolj medlo spremljajo to dogajanje. O tem vprašanju je bil govor na tiskovni konferenci, ki jo je SSK priredila v soboto, 19. junija, in o kateri poročamo posebej.

PREDLAGANI OSNUTEK STATUTA JE POPOLNOMA NESPREJEMLJIV

Slovenska skupnost je do predlaganega osnutka novega statuta tržaške pokrajine zavzela zelo ostro negativno stališče. Izdelala je resolucijo, ki jo namerava predstaviti v vseh občinskih svetih tržaške pokrajine in ki obvezuje župane, naj posežejo pri predsedniku tržaške pokrajine, da se ponovno preučijo predlagani popravki k statutu in se ohranijo norme, ki ščitijo pravice slovenske manjšine.

Posnetek s tiskovne konference SSK o statutu tržaške pokrajine v soboto, 19. junija (Foto Kroma)

Pred kratkim je namreč pristojna komisija pokrajinskega sveta, ki ji predseduje svetovalka Nacionalnega zavezništva Angela Brandi, oblikovala besedilo, iz katerega je bilo zbrano vse, kar se nanaša na slovensko manjšino na Tržaškem in na njene pravice. O Slovincih je v starem statutu govor v členih 1, 6, 44, 77 in 84. V teh členih je govor o ovrednotenju slovenske narodne skupnosti in njenih dejavnosti na socialnem in kulturnem področju, o zahtevi po znanju slovenskega jezika za osebe, zaposlene na šolah s slovenskim učnim jezikom, o prevajalskem uradu in o prevodu statuta tržaške pokrajine v slovenščino v okviru iniciative, po kateri bi morali zagotoviti poznavanje statuta med občani. Predlaga-

telji tega osnutka (desnosredinska večina, ki upravlja tržaško pokrajino) se sicer sklicujejo na neko prehodno fazo, se pravi, da bi moral tako okrnjen statut veljati le začasno, dokler ne bo sprejet zaščitni zakon za slovensko manjšino v Italiji.

Na tiskovni konferenci, ki jo je SSK sklicala na svojem sedežu v Trstu v soboto, 19. t.m., je pokrajinski tajnik Peter Močnik izjavil, da je osnutek statuta popolnoma nesprijemljiv. Po njegovih besedah je tržaška pokrajinska uprava talec stranke Nacionalnega zavezništva, in sicer njegovega najbolj nacionalističnega in iredentističnega dela. Če je tako, je dejal Močnik, se morajo temu zoperstaviti vse demokratične sile. Pri tem je izrazil začudenje ob zadrž-

nju levičarske opozicije: Močnik se boji, da bo prišlo le do neke navidezne opozicije temu predlogu statuta in da prihaja do znižanja ravni zaščite zaradi paktiranja med italijanskimi levimi in desnimi silami. Pri tem je navedel podatek, da je v pristojni komisiji, ki se je ukvarjala z osnutkom statuta tržaške pokrajine, svoje popravke predložil edino svetovalec SSK Vladimir Vremec.

Poteza koalicije, ki upravlja tržaško pokrajino, je še dejal tajnik SSK, je v popolnem nasprotju z vsebino statuta tako občine Trst kot drugih občin v tržaški pokrajini. Osnutek statuta pa je tudi v nasprotju z evropskimi dokumenti o manjšinah in z mednarodnimi sporazumi. Če bo potrebno, je zaključil Moč-

nik, bo SSK priredila tudi javne manifestacije proti temu dejanju in bo posegla pri vseh krajevnih, državnih in mednarodnih forumih. To ni le boj SSK, ampak boj za priznanje civilnih pravic slovenske manjšine, zato si pričakuje podporo demokratičnih sil.

Spregovoril je tudi svetovalec SSK v tržaškem pokrajinskem svetu Vladimir Vremec. Dogajanje na pokrajini je označil za nekaj nezaslišanega, saj se je komisija, ki je obravnavala statut, vedla, kot da ne obstajajo evropski zakoni ali pa npr. členi Osimskega sporazuma in razne razsodbe. To pa se dogaja ne glede na gradivo, ki ga je sam predstavil, tako da noben argument ne pride do živga. Pri tem je izrazil tudi zaskrbljenost glede sprejemanja zaščitnega zakona za slovensko manjšino v italijanskem parlamentu. Nedorečenost v zaščitnem zakonu, je namreč dejal Vremec, bo privedla do tega, da o pravicah Slovencev ne bo govora na nobeni strokovni osnovi, zato si človek lahko misli, kaj se bo zgodilo, če ne bodo v zakonu jasno zapisane pravice Slovencev. Ob tem dogodku, je še dejal Vremec, se je treba zamisliti. Tisti, ki hočejo tak zaščitni zakon, naj si prevzamejo tudi odgovornost. Vremec je pripisal odgovornost za dejstvo, da so danes odnosi med Slovenci in Italijani na tako nizki ravni, poslancu Nacionalnega zavezništva v italijanskem parlamentu Robertu Menii in tržaškemu pokrajinskemu tajniku stranke Levih demokratov (LD) Steliju Spadaru. Pri tem je izrazil upanje, da bo slednji s svojim vplivom preprečil, da se sprejme tako popravljen statut tržaške pokrajine. Vremec je izrazil tudi pričakovanje, da bo ta dogodek odprl oči. Kdor se zavzema za nedorečen zaščitni zakon, je dejal, daje potuho stanju, ki vlada v tržaški pokrajinski upravi.

V prejšnjih dneh pa smo lahko na straneh tržaškega dnevnika *Il Piccolo* brali stališče predsednika pokrajine Renza Codarina, ki je izjavil, da gre le za predlog. Do tega predloga pa je zelo ostra tudi stranka Levih demokratov. Na tiskovni konferenci, ki je bila v ponedeljek, 21. t.m., in katera so se med drugim udeležili pokrajinski tajnik Spadaro, podpredsednik deželnega sveta F-Jk Miloš Budin ter svetovalec na tržaški občini in pokrajini Igor Dolenc in Dino Fonda, so pokrajinskega predsednika Codarina primerjali s hrvaškim predsednikom Franjom Tuđmanom, saj se zavzema za etnično čisto tržaško pokrajino. Po drugi strani pa je ravno Spadaro, kot je bilo že prej rečeno, tarča ostrih kritik s strani SSK, saj ga v slovenski stranki imajo za soodgovornega za sedanje stanje.

SOSESTRE

ŠTEVILNE NOVOSTI NA NAŠIH ŠOLAH

KONEC POUKA IN ZRELOSTNI IZPITI

10. junija so se tudi za naše učence in dijake zaprla šolska vrata. V prejšnjih dneh so tudi objavili njihove učne uspehe, dijake petih razredov višjih in tretjih razredov nižjih srednjih šol pa čaka še dodatna preizkušnja, namreč zrelostni izpit oz. matura.

Na nižjih srednjih šolah so zrelostne izpite marsikje že opravili, za višje šole pa se je matura (po novem državni izpit) začela 23. t.m. s pisno nalogo v slovenščini. Letos bo matura na višjih šolah prvič potekala po novih predpisih. Predvidene so štiri pismene naloge, dijaki pa bodo izprášani iz vseh predmetov. Dru-

ga novost zrelostnega oz. državnega izpita je ta, da so k njemu pripuščeni vsi listi dijaki, ki so prejeli vsaj eno oceno. Samo neocenjeni dijaki se torej ne bodo udeležili izpita.

Novost predstavlja tudi t.i. šolski kredit za dijake tretjih, četrtyh in petih razredov, ki ga predvideva reforma zaključnega izpita. Dijaki v tretjem in četrtem razredu lahko prejmejo do največ šest točk kredita, v petem razredu pa lahko še dodatnih osem. Kredit bo potem sestavni del končne ocene, ki jo bo dijak prejel na maturi.

IN MEMORIAM

S. FERDINANDA KOBAL

V toplem junijskem jutru, 7. junija 1999, je sredi dopoldneva prenehala biti srce naše drage sestre Ferdinande. Po dolgi večletni onemoglosti se je njeno zdravstveno stanje zadnje mesece zelo poslabšalo.

Sestra Ferdinanda se je rodila 4. januarja 1915 v globoko verni, številni kmečki družini v Malem polju pri Colu. Ob zglednih starših se je v njej vzbudil redovni poklic in

je vstopila k šolskim sestram v Tomaju. Zaradi vojnih razmer je bila njena pot do redovnega življenja dolga in težka.

V noviciat je bila sprejeta 12. septembra 1942. Povojne razmere niso prizanesle niti sestri Ferdinandi kot ne ostalim. Dolgo je živela po raznih skupnostih, dokler se ni odločila za izreden korak. Leta 1949 je pribežala prek meje v Trst. Sama je temu dogodku pripisovala čudežno Božje varstvo in pomoč v tistih težkih razmerah.

V zamejstvu je najprej delovala v goriškem Alojzijevešču kot gospodinja. Nekaj časa je bila v Beli peči, nato v Marijinem domu v mestnem središču v Trstu, nakar se je zopet vrnila v Alojzijevešče in pozneje v Zavod svete Družine. Leta 1975 je prišla v Trst v provincialni dom in tu ostala. Po letu 1992 je obnemo-

V DSI O EVROPSKIH DRŽAVNIH HIMNAH

V ponedeljek, 21. t.m., je v Društvu slovenskih izobražencev predaval dr. Paolo Petronio o državnih himnah v Evropi. Spregovoril je o izvoru in nastanku evropskih himen, o njihovih avtorjih in besedilih. Prisotni so imeli priložnost prisluhniti tudi vsem evropskim himnam.

KRAŠKE OBČINE

SESTANEK IZVOLJENIH PREDSTAVNIKOV SSK

V ponedeljek, 21. t.m., so se sestali izvoljeni predstavniki Slovenske skupnosti treh kraških občin: Devina-Nabrežine, Zgonika in Repentabra, da bi proučili izide nedavnih evropskih in občinskih volitev ter da bi se domenili o usklajenih pobudah v korist občin.

Ob prisotnosti pokrajinskega tajnika dr. Močnika, ki je, kot piše v tiskovnem poročilu, ki smo ga prejeli, analiziral splošen politični položaj zlasti v zvezi z nedavno pobudo tržaške pokrajinske uprave, ki namerava črtati iz statuta člene, ki zadevajo našo narodno skupnost, so načelniki svetovalskih skupin orisali stanje v svojih občinah in perspektive bodočega delovanja. Vsi so si bili edini, da je treba pazljivo slediti delovanju občinskih uprav in jih s primernimi predlogi opozarjati na nerešene probleme, ki zadevajo prebivalstvo.

Devinsko-nabrežinska predstavnika sta se kritično izrekla o delovanju župana, ki nima dovolj poslušna za resnične potrebe prebivalstva

in večkrat samovoljno odloča tudi o važnih zadevah in s tem šibi koalicijsko, ki ga je podprla. Potrebno bi bilo, da stranke koalicijske in SSK temeljito preverijo dosežanje delovanja in predvsem, da se dogovorijo o bodočem zadržanju.

V zgoniški in repentabrski občini bodo predstavniki SSK kritično sledili izvajanju volilnih programov večine in se predvsem zavzemali za smotrnejšo uporabo javnih sredstev, da ne bi občine zašle v krizo zaradi zgrešenih investicij, ki krčijo že itak skromne proračune.

Končno je bilo sklenjeno, da se bodo predstavniki kraških občin občasno sestajali, da bi usklajevali razne pobude v Kraški gorski skupnosti, kjer je SSK v taki koalicijski kot v dolinski občini. SSK si bo še nadalje prizadevala, da bi končno z levico našla skupen jezik v duhu Oljke, ki naj ne bo sredstvo za uveljavljanje posameznih strank, ampak trdna koalicijska, kakor si jo želi večina naših volivcev.

SVET SLOVENSKE ORGANIZACIJE

POSLOVILNO SREČANJE S KONZULKO PELIKANOVO

FOTO KROMA

Generalna konzulka republike Slovenije v Trstu Vlasta Valenčič Pelikan ob koncu svojega mandata zapušča to mesto. Ob tej priložnosti je v četrtek, 17. junija, v restavraciji Danev na Opčinah potekalo poslovilno srečanje z večerjo, ki ga je priredil Svet slovenskih organizacij. Srečanja se je poleg predsednika Sergija Pahorja udeležilo več članov vodstva naše krovne organizacije, od pokrajinskih predsednikov Marija Maverja in Janeza Povšeta pa do Damjana Paulina, Giorgia Ban-

chiga, Livija Valenčiča, Aleksandra Furlana, Franke Žgavec in drugih. Na srečanju se je predsednik SSO Pahor odhajajoči konzulki zahvalil za sodelovanje in pomoč pri reševanju številnih vprašanj tudi v zvezi z odnosi med matico in manjšino. Pahor je tudi podčrtal pomen slovenskega generalnega konzulata v Trstu.

Prireditelji so konzulki Vlasti Valenčič Pelikan poklonili tudi umetniško darilo, in sicer sliko tržaškega slikarja Edija Žerjale.

OBVESTILA

ŠZBOR, KD S. Škamperle in Odbor za ohranitev Stadiona 1. maj prirejajo Praznik na 1. maju še 24., 25., 26. in 27. junija. V petek, 25. t.m., soboto, 26. t.m. in nedeljo, 27. t.m., bodo za ples igrala skupine Luke box, Zamejski kvintet in Status symbol; delovali bodo obilno založeni kioski. V primeru slabega vremena bo zabava potekala v prostorih Stadiona 1. maj.

MOSPOBEŠČA, da so na razpolago informacije o poletnem tednu za mlade Izola 99 (organizira ZKS). Od 25. julija do 1. avgusta v Izoli. Program: športni del (plavanje, športne igre, plesne vaje), družabni del (plesni večeri, družabni večeri, izlet), izobraževalni del (predavanja in pogovori v skupinah o odnosih med fanti in dekleti in o človekovih pravicah, ustvarjalna delavnica) in duhovni del (aktivno krščansko življenje). Cena vključuje polni penzion, nočitve (skupna ležišča), enodnevni izlet, plesne vaje, material za ustvarjalno delavnico. Informacije in prijave: MOSP, Ul. Donizetti 3, Trst, tel. 040 370846, od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

MOSPOBEŠČA, da so na razpolago informacije o poletnem tednu za mlade Dnevi športa pod šotori (organizira Mavrični most mladih). Od 12. do 18. julija v Luciji pri Portorožu. Program: športne in vodne aktivnosti. Spanje pod milim nebom ali v šotorih na vrtu župnišča v Luciji. Informacije in prijave: MOSP, Ul. Donizetti 3, Trst, tel. št. 040 370846, od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

MOSPOBEŠČA, da so na razpolago informacije o potovanju Španija '99 - Od Katalonije do Galicije (organizira ZKS). Od 30. 7. do 10. 8. Končni cilj potovanja: Santiago de Compostela in udeležba na mednarodnem srečanju mladih, ki bo potekalo v duhu svetov-

nega dneva mladih. Na poti: oglede Barcelone, Madrida in Lurda. Cena vključuje prevoz z avtobusom in štiri polpenzije. Informacije in prijave: MOSP, ul. Donizetti 3, Trst, tel. št. 040 370846, od pon. do pet. od 9. do 17. ure.

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE obveščata, da je tržaško šolsko skrbništvo 28. maja 1999 objavilo razpis natečajev po izpiti in naslovih za mesta učnega osebja v slovenskih otroških vrtcih in na osnovnih šolah. Prošnje sprejema tržaško šolsko skrbništvo, ul. Cumanova 2, do vključno 28. junija 1999. Informacije nudimo v uradu SSŠ, ul. Carducci 8, tel./fax 040 370301, ob torkih in četrkih od 16. do 17.30.

PRIHODNJO NEDELJO, 27. t.m., bodo v Sv. Križu pri Trstu obhajali god svojih farnih zavetnikov sv. Petra in Pavla. Po drugi sv. maši, ki je ob 10. uri, bo običajna procesija z Najsvetejšim po vasi. Poleg domačega cerkvenega pevskega zbora in otroško-mladinskega zbora bo sodelovala tudi nabrežinska godba. Procesijo bo vodil g. Franc Pohajač.

ZBOR JACOBUS Gallus vabi stare in nove pevce na tradicionalni piknik ob koncu sezone, ki bo v nedeljo, 27. junija, od 17. ure dalje na domačiji Maria Dolence na Opčinah (Konkonelska ulica št. 43 - na državni cesti 202). Družabnost bo ob vsakem vremenu, saj bo v primeru slabega vremena poskrbljeno tudi za zaprt prostor.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA IZOBRAŽENCEV bo prihodnji ponedeljek, 28. junija, končalo svojo letošnjo sezono z večerom, posvečenim vprašanju pojava izseljeništv. Aleksij Kalc, Aleš Breclj, Irena Mislej in Piero Purini bodo govorili o selitvenem gibanju z zahodnega območja slovenskega etničnega prostora v 19. in 20. stoletju. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3, z začetkom ob 20.30.

NA SEDEŽU DEVINSKIH ZBOROV

LEP IN DOŽIVET ZAKLJUČNI KONCERT TUDI V ZNAMENJU POKLONA VLADU ŠVARI

Devinski zbori so v soboto, 19. junija, na svojem sedežu priredili zaključni koncert ob koncu letošnje sezone, na katerem so med drugim počastili tudi 92. rojstni dan skladatelja Vlada Švare.

FOTO KROMA

Devinski kulturni hram je bil v soboto, 19. t.m., spet prizorišče lepega zborovskega večera. Vabili so pevski zbori, ki delujejo v vasi in ki povezujejo pevce iz raznih vasi tega dela Krasa. Odrasli zbori, ki se v tem domu zbirajo že več kot deset let in ki v njem ob vajah prirejajo tudi razne kulturne prireditve, so torej ob sklepu letošnje sezone priredili koncert in tako predstavili domači javnosti vsaj del svojega delovanja.

Nastopila sta najprej dva zbora, ki ju vodi Herman Antonič. Kot prvi je zapel Dekliški zbor Devin, ki je predstavil zanimiv izbor priredb ljudskih pesmi, a tudi črnsko duhovno *Nobody knows* in znano *Ne čakaj na maj* Boruta Lesjaka v priredbi Aleksandra Vodopivca. To pesem je na klavir spremljala Lucija Lavrenčič Terpin. Sledil je nastop mešane Mladinske pevске skupine (na sliki), ki je začela delovati v tem delovnem letu.

Dekletom dekliškega zbora so se namreč prvič za božični koncert pridružili nekateri mlajši fantje in skupaj so pripravili nekaj božičnih pesmi. V naslednjih mesecih se je ta skupina občasno zbirala in za zaključni nastop so se naučili tri priredbe ljudskih pesmi, in sicer zanimivo Jericijevo harmonizacijo pesmi *Moj očka ima konjička dva*, ter v zadnjih časih zelo priljubljeni priredbi Alda Kumarja istrskih ljudskih *Naša mati čuha kafe*

in *Dajte, dajte*. Številčno gledano sta oba zbora sicer šibka, njuno petje pa je bilo dobro pripravljeno in prijetno.

Drugi del večera so oblikovali Fantje izpod Grmade. Najprej so želeli voščiti pevovalji Hermanu Antoniču in pevcu Danilu Legiši, ki sta v minuli sezoni "srečala Abrahama". Sam pevski nastop pa so začeli s poklonom znanemu dirigentu in skladatelju Vladu Švari, ki je ravno v soboto praznoval svoj 92. rojstni dan. Za uvod so torej Fantje izpod Grmade pod vodstvom Iva Kralja zapeli Švarovo priredbo ljudske *Dobil sem pisemce*. Sledil je zanimiv izbor pesmi tako iz železnega repertoarja tega zbora kot tudi nekaj pesmi sodobnejše glasbene govornice, ki so jih napisali Engelbert Logar, Jakob Jež in Janez Gregorič. Zlasti Logarjeva *Silvija* ter Ježeve *Idile Jurija Vodovnika* (v obeh je solistične vloge imenitno podal Gregor Pertot) in Gregoričeva priredba znane *Pesmi o rojstvu*, kjer je ob Pertotu solo pel tudi Robert Antonič, so pomenile lepo osvežitev v nastopu Fantov izpod Grmade, ki so tudi tokrat potrdili, da znajo z doživetimi interpretacijami nagovoriti številno občinstvo, ki se je v soboto zbralo v Devinu.

Večer se je seveda zavlekel v noč, ob pogovoru in prigrizku, saj je prijetno posedati na sedežu devinskih zborov in v prijateljski družbi preživeti domač večer. Zborom in dirigentoma je treba čestitati za uspehe, vsem za vztrajnost in trud, ki ga vlagajo za plodno in raznoliko zborovsko ter kulturno delovanje v vaseh pod Grmado in zlasti v Devinu.

MF

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

vabi na

VSAKOLETNO SV. MAŠO V TRŽAŠKI RIŽARNI

za vse tamkajšnje žrtve nasilja in za vse druge žrtve druge svetovne vojne, ki bo v **nedeljo, 27. t.m., ob 17. uri**. Maševal bo župnik Lojze Kržišnik. Sodeloval bo združeni zbor ZCPZ pod vodstvom Edija Raceta. Vabljeni!

DAJMO MIRU PRILOŽNOST

PRAZNIK GLASBE V TRSTU

FOTO KROMA

S podnaslovom *Dajmo miru priložnost* je konec prejšnjega tedna v Trstu potekal Praznik glasbe. Priredilo ga je več organizacij (med temi tudi ZSKD in Glasbena matica) pod pokroviteljstvom italijanskega ministrstva za kulturo. Od petka, 18., do nedelje, 20. t.m., je nastopilo več orkestrov, skupin, zborov in ansamblov (na sliki: Vlado Kreslin).

OB SLOVENSKEM ŠOLSLEM SREDIŠČU

NAŠ BOTANIČNI VRT

HARJET DORNIK

Pri šolskem botaničnem vrtu gre predvsem za to, da ponovno spravimo v človekove kulturne razsežnosti tisto naravno dediščino, s katero smo iz raznih vzrokov grobo prerežali niti.

Izgubili smo vezi z naravo, izgublamo jih še zmeraj, od nje nas odtegujejo hitrica in privlačnejši medijski programi. Človek ni več sposoben obstati pred drevesom in se pustiti od njega očarati. V njem vidi zgolj sredstvo, ne pa prijateljskega bitja, ki ga spremlja skozi življenje. Ne ceni ga več, največkrat ga ne more ceniti, ker ga enostavno ne pozna. Malokdo ima namreč

kraško-sredozemski, okoliški in gorski predel ter v dva parka pomaga dijaku, da si laže zapomni, kateri širši ekološki združbi pripada določena vrsta. Naši zbirki smo letos dodali nekaj novih rastlin in nadomestili odmrle. Pozorno si jih ogledujemo in nestrno čakamo, kdaj že bodo zrasle. Kljub temu da so nekatere še majhne, nam tudi sedaj nekaj nudijo. Z dijaki smo že več naravoslovnih ur preživeli na terenu pri neposrednem opazovanju teh rastlin v bolj naravnem in prijetnem vzdušju. S spremembami, ki jih uvajajo nove šolske reforme, bo takega učenja vedno več.

Da ima naše delo smisel, izpričujejo pripombe in odzivi mladih. Več od njih je prvič prišlo za lopato in pri tem doživelo neki praužitek ob ne-

ŠTEVERJAN / PREDSTAVITEV KNJIGE DR. DRAGA ŠTOKE

POD LIPO ZBRANI PRIJATELJI

MARJAN DRUFOVKA

Na vrtu pred Terpinovo domačijo, na Klancu v Števerjanu, se je v četrtek, 17. junija zvečer, zbrala množica ljudi, domačinov in drugih, uglednih oseb in preprostih radevednežev. Pod lipo so zbrani prijatelji prisluhnili predstavitvi knjige *Po prehojeni poti* dr. Draga Štoke. Večer sta organizirala David Grinovero (predstavniki krožka Anton Gregorčič) in pa neustrahljivi in iznajdljivi domačin Marjan Terpin. Knjigo je predstavil kulturnik Saša Martelanc, nekatere odlomke pa je prebrala Matejka Peterlin Maver. Navzoči smo bili deležni rojstva nove slovenske knjige, ki je bila predstavljena na razglednem števerjanskem gričku. Knjiga je na prvi pogled zelo lepa, saj stoji na naslovni strani romantično obarvani Kontovel, av-

torjeva rojstna vas; vsebinsko je knjiga posejana s poetičnimi utrinki. Podnaslov knjižice, *Spominske črtice*, naznaja bralcu, kako se je avtor lotil avtobiografskega dela, v katerem nam zastira vrata svoje osebnosti. Tako nas pelje v otroška leta, po stezicah osebne sreče in bolečin, kjer spoznamo, kako je doživljal tragično vojno in oddih ob njenem koncu. Nekaj črtic je posvetil srečanju s pomembnimi ljudmi, ki so mu pustili močan vtis; tu zasledimo tudi imena nekaterih avtorjevih priljubljenih prijateljev. Zaidemo nato v poglavja, kjer spoznamo strani njegovega občutljivega življenja. V drugi polovici knjige zasledimo biser, ki izhaja iz trpljenja; lahko rečemo, da sta na teh straneh prisotni avtorjeva odkritosrčnost in izpoved. Avtor gleda na življenje razmišljujoče, a ima do

ljudi čustven odnos. Knjiga nam kaže odprto srce dr. Draga Štoke, njegovo poštenost in vedrino, ki poslušalca pozdravlja v zaključnih stavkih knjižice.

Zaključne misli o prijatelju je podal še dr. Rafko Dolhar, ki je obujal spomine na prvo srečanje in spomine, ki segajo daleč v medvojna leta. Pohvalil je dragega in trdnega prijatelja ob izidu komaj predstavljene knjige črtic in poetičnih misli ter obudil tudi skupno politično sodelovanje in delo.

Kot se spodobi v Števerjanu, se je prijetni večer na Terpinovi domačiji končal s kozarčkom vina soseda Dominika Humarja in z domačo jedjo: s komaj pečenim kruhom gospe Mirke, surovim pršutom, domačim pečivom in seveda češnjami.

ZAKLJUČNI NASTOP

RAZIGRANI VRHOVSKI GLASBENIKI

Konec maja so se pevci mladinskega pevskega zbora (MIPZ) Vrh sv. Mihaela in gójenci glasbene šole Emil Komel - podružnica Vrh sv. Mihaela poslovili v razigranem vzdušju od letošnje glasbene sezone.

Na večeru, ki je potekal v prostorih KD Danica, so se številnemu občinstvu najprej predstavili pevci MIPZ pod vodstvom Marje Feinig, na klavir pa je spremljala Sara Devetak. Med petjem je napovedovalec Marko Černic obudil spomine na minulo sezono, ki jo je zaznamovala izredno pestra kulturna dejavnost. Sledil je nastop mladih glasbenikov, ki so pod mentorstvom glasbenih pedagogov prikazali znanje, ki so ga pridobili med leti.

Nastopili so: kitarista E. Radetič in T. Devetak (mentor prof. Marja Feinig); harmonikaši: Manuel, Alex in Morena Visintin, K. Lavrenčič (mentor prof. Mitja Pernarčič); na klavir je igrala Karen Ulian (mentor prof. B. Corbato); flavisti: M. Cotič, Robert in Tjaša Devetak, Jan in Ivan Černic, D. Fantin (mentor prof. Fabio Devetak).

Ob koncu je občinstvo presenetil nastop harmonikarskega ansambla v sestavi: T. Lango, K. Lavrenčič, D. Primožič, M. Škorjanc, Alex, Manuel in Morena Visintin. Glasbeni večer je sklenil nastop glasbene skupine, ki so jo sestavljali: M. Leopoli (trobenta), D. Primožič (harmonika), J. Grudina (kontrabas), D. Savron (tolkala), A. Ipavec (klavir). Oba glasbena sestava je vodil prof. A. Ipavec.

Člana amaterske dramske skupine PD Štandrez Majda Zavadlav in Božo Tabaj pa sta prisotne stalno spravljalna v smeh z veseloigro *Tat s čírom*.

Pred zasluženimi počitnicami čaka člani MIPZ Vrh sv. Mihaela še nastop *Pod cerkevskim obokom*, ki bo v četrtek, 24. junija, v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

Zborček pa se bo spet srečal avgusta na poučnem izletu po Koroški.

(MAR)

KONEC POUKA NA OŠ V ŠTEVERJANU

VEŠELO SLOVO OD ŠOLSKIH KLOPI

Šolske duri so se končno zaprle - le za velike in male maturante bodo še nekaj časa odprte - in učenci so radostno pozdravili konec pouka.

Tudi v Števerjanu otroci že uživajo sladko prostost, ki so jo v sredo, 9. junija, podčrtali s prigrizno prireditvijo. Števerjanski malčki, ki obiskujejo vrtec, so pogumno zaigrali ljubko pravljico *Zrcalce*. V prizorčku nastopajo gozdne živalice, ki se prerekajo in se ne morejo zediniti, čigav portret odkriva zrcalce. Malčki v lepo zamišljenih kostumih so se pod vodstvom sestre Lucije, ki je narisala in izdelala scenško ozadje, izvrstno znašli na šolskem odru in poželi topel aplavz. Le-tega so bili deležni tudi osnovnošolci, ki so ubrano odigrali, zapeli, in zarajali spevoigro *Kresniček*. Šolarje je v slikovite kostume oblekla učiteljica in slikarka Nadja Bevčar, sproščeno po odru pa jih je vodila učiteljica Anka Černic, ki je že velikokrat razdala svojo navdušeno režijsko zagnanost prav šolskim pri-

reditvam. Z letošnjim letom zapuščata šolsko delo, a prav gotovo bo svojo sicer zasluženost, a še preveč "rosno" upokojujetev izkoristila za nadaljnje delovanje na kulturnem polju, kakor ji je zaželel prisotni števerjanski župan Hadrijan Corsi. V imenu vsega učnega osebja se ji je za trud in požrtvovalnost zahvalila tudi ravnateljica Mirka Brajnik. Med publiko sta bila tudi odbornik za šolstvo Roman Di Battista in župnik A. Lazar.

Učenci OŠ A. Gradnik iz Števerjana so prejeli bralne značke-mape in nalepke, ki so si jih "prislužili" z marljivim branjem knjig. Srečanje v prostorni šolski dvoranici-telovadnici - žal je na lepi, moderno zasnovani šoli samo trinajst otrok! - so zaokrožili s petjem znanih pesmic pod vodstvom učiteljice Barbare Persič in igranjem na flavte ter Orff glasbila. Dobrote, ki so krasile mizo, so vabile prisotne, naj prigriznejo in nazdravijo srečnemu koncu šolskega leta.

IK

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA

Mestne družine, ki se zbirajo v pastoralnem središču Sv. Ivana, so zadnje čase razmišljale, da bi si privzele uradno organizirano obliko. Nekatero mlajše družine se že več let zbirajo in vodijo razne pobude, vendar imajo pri tem denarne težave. Prav zaradi tega, da bi z večjo lahkoto in bolj bogato uresničevale svoje zamisli tudi s podporami javnih ustanov, so se v nedeljo, 13. junija, zbrale na srečanju, na katerem so potrdile statut. Z njim se bo Skupnost registrirala pri registrskem uradu kot društvo nepridobitniškega značaja. Čeprav se je zamisel rodila med družinami slovenske mestne duhovnije, nameravajo pobudniki presegati te ožje okvire in sodelovati ter se povezovati tudi z družinami, posamezniki in društvi, ki se prepoznavajo v vrednotah Skupnosti.

Družine so si kot simbol izbrale sončnico, ki obrača svoj cvet za toplim in svetlim soncem in s svojo živo barvo in lepoto ponazarja življenjskost, ki jo skupnosti vlivajo njeni otroci. Srečno, Sončnica!

HD

to srečo, zlasti v mestu, da ga že v družinskem okolju opozarjajo in navdušujejo za lepoto in raznolikost dreves.

Zajeziti to veliko škodo za človeka ni lahka naloga. Naravoslovnih profesorji višjih srednjih šol smo se z lanskim letom predali načrtu botaničnega vrta na zelenih površinah okoli šolskih stavb, ker se zavedamo, kako zelo pomembna je za človekovo ravnotežje, osebnost in kulturo tudi narava. Z njo mora mlad človek čimprej vzpostaviti pristen dinamičen odnos.

Naš botanični vrt šteje že okrog stoštirideset primerkov. Njihova porazdelitev v

posrednem stiku z zemljo. Drugi so se pri tem delu "končno čutili koristne". Dijaki, člani mladinskih organizacij, pa so se takoj smiselno vživeli v vrtnarska opravila.

Ta neposredni stik z rastlinskim svetom bo v dijakih nedvomno pustil pozitivne sledove. Ko bodo po petletnem šolanju zapustili šolsko središče, bodo seznanjeni z marsikatero vrsto, imeli bodo bolj odprte oči in srce za širše naravno okolje. Upamo, da bodo dozorili v ekološko in vzljubili čim več dreves, če zaradi drugega ne, iz hvaležnosti, da so bili kdaj pa kdaj rešeni učilnice.

Najboljši tržni pogoji
s fiksno in spremenljivo obrestno mero za nakup, gradnjo ali razširitev vaše hiše

odpri si... svojo hišo

z našimi novimi posojili

Za podrobnejše ponudbene pogoje vas naprosamo, da preberete informativne analitične liste na razpolago pri naših okencih

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA
GRUPPO CAER

AMNESTY
INTERNATIONALV SLOVENIJI
NI GROBIH
KRŠITEV
ČLOVEKOVIH
PRAVIC

Mednarodna organizacija Amnesty International (AI) v najnovšem poročilu o stanju človekovih pravic ne omenja Slovenije med kršitelji omenjenih pravic. To pomeni, da ni grobih ali sistematičnih kršitev človekovih pravic, kakršne so ugotovili v kar 142 državah sveta. Kljub temu raziskovalci organizacije preiskujejo nekaj primerov policijskega nasilja v Sloveniji. V teh primerih praviloma stopijo v stik s predstavniki slovenskih oblasti. Slovenija se prav tako ne more pohvaliti s politiko, ki jo vodi do beguncev in do prosilcev za politično zatočišče. "Amnesty International namreč zahteva učinkovito in trajno zatočišče beguncev s Kosova, saj je to tudi mednarodno-pravna obveznost Slovenije," je dejala Anita Longo, podpredsednica AI Slovenije in njena usklajevalka odnosov do beguncev.

V kroniki političnega dogajanja v Sloveniji naj tudi omenimo, da je izšla prva številka *Primorskega rodoljubca*, glasila društva za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR. Vsebinsko je pestra, aktualna in zanimiva. V uvodniku je predsednik društva Svito Vižintin kritičen do slovenske države, "za katero se zdi, kot da se nima časa odločno postaviti v bran slovenske narodnosti v zamejstvu. Sedaj, v samostojni državi, ko se pripravljamo na vključitev v Evropsko zvezo, moramo preteklost s sosedi državno-tvorno razčistiti in uveljaviti pravice Slovencev v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem. Pozneje bo težje ali celo nemogoče".

M.

SPRAVNA
SLOVESNOST
V ROGU

Več tisoč glava množica iz vseh krajev Slovenije se je tudi letos udeležila spravne slovesnosti ob množičnem grobišču v Kočevskem rogu, kjer počivajo ostanki žrtev komunistične revolucije. Slovesnost je bila v nedeljo, 20. t.m. Žalno mašno daritev je vodil ljubljanski nadškof msgr. Franc Rode, ki je v pridigi tudi počastil spomin pomorjenih žrtev in se ponovno zavzel za spravo, katere prvi pogoj je resnica. Po verskem obredu je v imenu prirediteljev, in sicer Nove slovenske zaveze, spregovoril bivši slovenski generalni javni tožilec dr. Anton Drobnič. Ta dan je bila pomembna slovesnost tudi v Kočevski Reki. Ljubljanski nadškof je namreč posvetil novo cerkev, saj so prejšnji bili porušili v času komunizma.

LE Z NOVIH ZAKONOM
DO VEČINSKEGA
VOLILNEGA SISTEMA

MARJAN DROBEŽ

Politične stranke v Sloveniji so se že začele pripravljati na državnozbornske volitve, ki bodo proti koncu leta 2000. V SLS in SKD se nadaljujejo postopki za združitev obeh strank v enotno politično stranko. O tem sta upravni odbor Slovenske ljudske stranke in svet Slovenskih krščanskih demokratov 15. junija sprejela skupno izjavo. "Nova združena stranka bo desnega in sredinskega profila, ki bo izhajala iz tistih kulturno-civilizacijskih vrednot, v katerih se prepoznava večina Slovencev in so podlaga za krepitev slovenske narodne istovetnosti, kot tudi uveljavljanje slovenskih državnih in narodnih interesov v novih evropskih in svetovnih okvirih", beremo v izjavi.

Pobudniki združitve nadalje poudarjajo, "da bo nova politična stranka Slovenijo popeljala v politično drugačnost. Gre za veliko dejanje, veliko pričakovanje in za velike cilje. Širitev političnega prostora naj bi spodbudila volivce, tudi tiste, ki so iz raznih razlogov morda postali razočarani in zagrenjeni, da se udeležijo naslednjih državnozbornskih volitev in prispevajo k uspehu nove politične opcije."

Združitev obeh strank pa ovira še nekaj čeri. Tako še ni jasno, kako bodo reševali nasprotja, ki izhajajo iz tega, da je SLS vladna stranka, SKD pa v opoziciji. Nekateri menijo, da bi morala SLS v prid združitve zapustiti koalicijo, torej vlado. Tudi še ni nič znanega o tem, kdo bo predsednik nove stranke in kako se bo imenovala.

Združevanje SLS in SKD dokazuje, da se je v Sloveniji pričelo snovanje političnih blokov, kakršni bi se lahko uveljavili v predvidenem dvokrožnem večinskem volilnem sistemu. Toda ni gotovo, da bo ta sistem sprejet, čeprav ga je s svojo znano odločbo zapovedalo ustavno sodišče. Poslanci SDS in SKD so v državnem zboru predlagali, naj bi omenjeni dvokrožni večinski volilni sistem uzakonili s spremembo veljavnega zakona o volitvah poslancev. Toda njihov predlog je bil pri glasovanju v petek, 18. junija, zavrnjen, kar je povzročilo ostre polemike med poslanci koalicijskih in opozicijskih strank.

Razpravo o volilnem sistemu bo zdaj treba vrniti na začetek. Poslanci iz LDS se zavzemajo za to, da bi parlament v najkrajšem času ustanovil posebno delovno telo, ki bi v sodelovanju s strokovnjaki za volilne sisteme in ob soglasju parlamentarnih strank pripravilo besedilo novega zakona o volitvah. Poslanci iz SDS in SKD pa bodo najbrž zahte-

vali izredno zasedanje državnega zbora, na katerem bodo ponovno predstavili svoj predlog o uvedbi dvokrožnega večinskega volilnega sistema.

MILAN KUČAN IN
POLITIČNE STRANKE

Predsednik Slovenije Milan Kučan je v obsežnem intervjuju, ki ga je v soboto, 19. junija, objavil časnik Delo, odgovoril tudi na vprašanje, s čim se bo ukvarjal po jeseni leta 2002, ko se mu bo iztekel mandat. Dejal je, "da se bo na vsak način upokojil, pač v skladu z zakonom." Na vprašanje o tem, ali bo po prenehanju mandata državnega poglavarja, ko mu ne bo treba več predstavljati vseh državljanov, znova postal član ZLSD, pa je odgovoril: "O svojem prihodnjem političnem življenju ne razmišljam veliko. Še najmanj razmišljam o tem, da bi bil aktiven v kakšni stranki. Ta hip ni po moji meri nobena slovenska politična stranka. Morda tudi nekako nisem človek, ki bi bil rojen za strankarsko življenje v ožjem pomenu." Glede t.i. tretje poti za prihodnost in usmeritev Slo-

venije, ki jo razglša predsednik ZLSD Borut Pahor, poudarja Kučan, "da ga ne toliko zaradi stranke, ampak zaradi Slovenije zanima, kaj naj bi tretja pot lahko sploh bila." V odgovoru za dnevnik Delo je predsednik Kučan tudi menil, "da Slovenija potrebuje t.i. žlahtno konservativno stranko, ki bi nastala z združitvijo SLS in SKD. Žlahtna konservativna stranka naj bi po mojem mnenju bila skrbnica tradicionalnih vrednot, na katerih se je v preteklosti oblikoval slovenski narod, hkrati pa bi bila odprta, povezovalna in usmerjena v svet."

OB 400-LETNICI NASELITVE
TURISTIČNA POT PO
PLANOTI GORA

Kmalu bo minilo 400 let, odkar se je človek naselil na planoti nad Ajdovščino, ki je znana z imenom Gora.

V zadnjih letih deluje na Predmeji Društvo za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine Gora, ki izdaja tudi glasilo z imenom *Časopis o Gori, Gorjankah in Gorjanih*. Očitni so sistematični napori, da bi Goro spet oživili, da bi se izseljevanje ustavilo in da bi območju zagotovili razvoj zlasti s pospeševanjem turizma.

V petek, 18. junija, je Društvo Gora odprlo turistično pot, ki pelje po vseh zaselkih in naseljih omenjenega območja ter ob spomenikih in drugih obeležjih tamkajšnje naravne in kulturne dediščine. Izdalo je tudi turistični vodnik. V njem je objavljenih veliko značilnosti in podrobnosti o Gori, besedilo pa je napisal zbiralec tamkajšnjega naravnega blaga, pesnik in pisatelj Franc Černigoj.

Goro je Franc Černigoj predstavil z razmišljanji o njenih ljudeh. Napisal je tudi naslednje: "Naša Gora je kot usoda. Če se na njej rodiš, si obsojen na Vračanje. To je poleg Revščine in pečata Števil-

ne družine osnovna značajska črta vsakega Gorjana iz prejšnjih časov. Z rojstvom je obsojen na vračanje, fizično in duhovno, in na brezpogojno ljubezen." In "ko se Gorjan spusti z njenega čela", odnese s sabo v svet svojo Goro, njen krušljivi kamen, skale, skripte in skrle, grublje in škarpe, škole in školce, kamnite griče in orlovce; venec gora nad Goro, brege in bregove, griče in hribe in vrhove, skuke, kuke in čela, kucle in šunike, doline in dolince, jame in jačke, grape, luknje in badnje, ledenice in brezna, rupe, loze in drage; griže in seče, laze in lazke, korenice, meje in predmeje in mejice; gorske zime in burje, poledene gole trše in breste, zastavo nad Kozjimi stenami, Medvedjim vrhom, pa čarobne božične večere. Vse to in še vse tisto, kar je z besedo, sliko in posnetim zvokom neizrekljivo, odnese s sabo v svet. In vse to ga neustavljivo vleče nazaj in vrne se vsak za gotovo."

Ob štiristoletnici naselitve Gore je izšla tudi nova številka *Časopisa o Gori, Gorjankah in Gorjanih*.

M.

VIPAVA / OB OBČINSKEM PRAZNIKU

OBNOVILI SARKOFAGA IZ EGIPTA

Ob občinskem prazniku v Vipavi, ki ga proslavljajo 24. junija, so slovesno zaznamovali tudi zaključek obnove dveh granitnih sarkofagov, ki zaradi svoje pomembnosti sodita v svetovno dediščino. Na svetu jih je samo šest. Sarkofaga stojita na grobni parceli vipavske rodbine Hrovatin in sta pomembna za preučevanje zgodnje egiptovske zgodovine in tudi naše civilizacije, katere temelji so tudi v starem Egiptu.

Eden od pionirjev odkrivanja faraonske zapuščine je bil vipavski rojak Anton Vitez pl. Lavrin (von Laurin), diplomat, arheolog in zbiralec starin, ki je sarkofaga sredi prejšnjega stoletja poslal iz Egipta v rodno Vipavo. V njih počivajo najstarejši sin Albert Aleksander in njegovi starši, Jernej in Jožefa Lavrin. Domnevajo, da je tudi vitez Lavrin želel počivati v Vipavi, a se je njegova življenjska pot končala v Milanu, kjer je umrl 12. junija 1869.

Vipavska sarkofaga je močno načel zob časa. S finančnim prispevkom ministrstva za kulturo in občine Vipava so dragocena sarkofaga obnovili, grobnico pa preuredili. Oba spomenika oskrbuje Tomaž Hrovatin iz Vipave, pravnuk viteza Lavrina. O slavnem vipavskem rojaku so posneli tudi kratki film z naslovom *Vitez med faraoni*. Predvajali so ga 24. junija na dvorcu Zemono.

M.

Z GOSTI IZ ZAMEJSTVA

USPEL LETNI ZBOROVSKI
KONCERT V VRTOJBI

Mešani pevski zbor Vrtojba, ki ga že od ustanovitve dalje vodi Zdravko Leban, bo prihodnje leto praznoval 20-letnico. Že ves čas obstoja pa na pomlad prireja letni koncert, tako tudi v soboto, 12. junija letos, tokrat že devetnajstič.

Vrtojbenski pevski zbor na to manifestacijo, ki pomeni nekak vrhunec in zaključek sezone, vsakič povabi tudi kak gostujoči zbor. Letos sta prišla v Vrtojbo Ženski pevski zbor Jezero iz Doberdoba, ki ga vodi Dario Bertinazzi, in Mešani pevski zbor Mačkolje, katerega dirigent je Ivo Lešnik. V času, ko pogostokrat poslušamo tožbe o premajhnem kulturnem sodelovanju med mati-

co in zamejstvom ter o neupoštevanju skupnega slovenskega kulturnega prostora, je ta poteza Vrtojbencev zato še toliko bolj pohvalna.

Koncert v Vrtojbi je tudi letos potekal v tamkajšnjem Kulturnem domu, uvodoma pa je nastopil domači Mešani pevski zbor Vrtojba. Zbor se je osredotočil na izvajanje skladb slovenskih skladateljev tega stoletja, med katerimi so prevladovali umetni pesmi, bilo pa je tudi nekaj priredb slovenskih ljudskih. Zbor je potrdil svoje dosedanje kvalitete, saj dirigent goji skrbne interpretacije, zaradi pogostih menjav zlasti v ženskem delu zbora pa posveča poseb-

no pozornost kultivirani vokalni tehniki in natančni intonaciji. Presenetil je tudi Ženski pevski zbor Jezero, ki je kljub dejstvu, da je razmeroma maloštevilen, uspel ustvariti ubran zvok z logičnimi interpretacijami. V izboru sporeda je prevladovala slovenska umetna pesem, deloma pa tudi ljudska. Zbor iz Mačkolje je imel slogovno in tudi po izvoru bolj raznolik spored, saj je vanj poleg slovenskih uvrstil tudi dela tujih skladateljev. Omenjeni zbor je zelo številen, razpolaga tudi z izdatno zvočnostjo in bo z nadaljnjim delom nedvomno dosegel še večjo enovitost. Koncertu v Vrtojbi je sledila zabava z zakusko, ki je ponudila možnost sklepanja novih prijateljstev in strokovnih vezi ter izmenjave mnenj.

MV

13

ČETRTEK
24. JUNIJA
1999

AMBASADORJI REPUBLIKE SLOVENIJE V ZNANOSTI

Tudi letos so bili razglašeni prejemniki priznanj Ambasador republike Slovenije v znanosti in priznanja za raziskovalne dosežke, s katerimi se utrjuje in razvija identiteta Slovencev in Slovenije. Priznanja Ambasador RS v znanosti so prejeli prof. dr. Andreas Moritsch, dr. Dušanka Janežič in akademik prof. dr. Jože Krašovec.

JUBILEJ EKONOMSKO POSLOVNE FAKULTETE V MARIBORU

Na njej je diplomiralo, magistriralo in doktoriralo tudi več Primorcev.

V petek, 18. junija, je Ekonomsko poslovna fakulteta v Mariboru svečano praznovala 40-letnico delovanja. V veliki dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru je bil izveden zanimiv program akademije. Po pozdravnem govoru dekana prof. dr. Lea Gusla so na odru v živo kramljali soustanovitelji omenjene fakultete, t.j. prof. dr. Tine Lah, prof. dr. Bogomir Deželak, prof. dr. Danilo Požar. Posamezne točke je povezoval Sandi Čolnik z RTV Slovenija. Program akademije je imel tudi nekaj kulturnih točk, s katerimi so nastopali Igor Mitrovič, ljubljanski godalni kvartet in Slovenski oktet. Sicer pa je bil predviden slavnostni govor predsednika vlade RS dr. Janeza Drnovška. Zaradi državnega obiska v Egiptu pa je le-ta izpadel.

Iz zgoščenega in bogatega dela in ustvarjanja omenjene fakultete bi omenili, da je bil začetek dela dne 1.9.59 z Višjo komercialno šolo, ki je nato prerasla v visoko šolo in kasneje v sedanjo fakulteto. Leto 1996 je bilo svojevrsten mejnik, saj je oktobra diplomiral 5000. diplomant na fakultetnem programu. Generacija rednih študentov šteje od 2200 do 2600 študentov. Na podiplomskem študiju se izobražuje na klasičnem magistrskem študiju letno več kot 180 študentov, na podiplomskem študiju MBA pa 25. Sicer pa ima fakulteta dobro organiziran izredni študij po vsej Sloveniji. Poleg rednih študentov je študij na fakulteti končalo do konca l. 1998 več kot 5000 izrednih študentov višješolskega in več kot 2000 izrednih študentov fakultetnega študija. Fakulteta je odprta tudi za sodelovanje s številnimi univerzami doma in po svetu. Številne zanimivosti, podrobnosti in uspehi fakultete so vidni tudi v posebnem almanahu, ki je izšel ob jubileju.

Prepričani smo, da bo ustvarjalno delo na tej fakulteti tudi v bodoče povezovalo teorijo in prakso.

GABRIJEL DEVETAK

vec. Priznanje za raziskovalne dosežke pa je prejel prof. dr. Janko Prunk. Priznanja so slovesno podelili v sredo, 23. junija, v Narodni galeriji v Ljubljani, slavnostni govornik pa je bil slovenski minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček.

Prof. dr. Andreas Moritsch je redni univerzitetni profesor, vodja Oddelka za zgodovino vzhodne in jugovzhodne Evrope na univerzi v Celovcu in predsednik komiteja Avstrija-Slovenija pri Avstrijski akademiji znanosti in umetnosti. Raziskovalno in predavateljsko se posveča slovanski - ruski, slovenski in južnoslovanski - zgodovini, poleg tega se posebej ukvarja z nacionalno problematiko, hkrati pa preiskuje politične in socialne razloge za narodnopolitične odločitve in opredelitve koroškega slovenskega prebivalstva.

Dr. Dušanka Janežič je višja znanstvena sodelavka in vodja Centra za molekularno modeliranje na Kemijskem inštitutu in znanstvena sodelavka za področje fizikalne kemije na univerzi v Ljubljani. Z dolgoletnim znanstveno-raziskovalnim delom na področju molekularnega modeliranja si je pridobila ugled med vodilnimi strokovnjaki v svetu. Temeljne usmeritve njenega dela so izpopolnjevanje in razvoj algoritmov statistične mehanike ter izpopolnitve simulacijskih metod.

Akademik prof. dr. Jože Krašovec je doktor teologije, filozofije, bibličnih ved in zgodovine religij-religijske antropologije. Je redni član SAZU ter redni član Evropske akademije znanosti in umetnosti v Salzburgu. Od leta 1985 je predsednik koordinacijskega odbora za novi prevod Sv. pisma v slovenščino. Izdal je več znanstvenih del in razprav. Posebej pomembna je bila organizacija simpozija o interpretaciji Sv. pisma v okviru SAZU v Ljubljani leta 1996, kjer so sodelovali najpomembnejši znanstveniki tega področja iz vsega sveta. Njegovo delovanje na področju vprašanj krivde, sprave in odpuščanja sega v sam vrh tovrstnih znanstvenih prizadevanj.

Prof. dr. Janko Prunk, ki je prejel priznanje za raziskovalne dosežke, pa je zgodovinar, redni profesor novejšje zgodovine na fakulteti za družbene vede univerze v Ljubljani. Bil je med začetniki objektivno kritičnega obravnavanja slovenske zgodovine prve polovice 20. stoletja, zelo zgodaj pa se je začel povezoovati z zgodovinsko vedo v tujini. Pred poldrugim desetletjem se je začel posvečati zgodovini slovenskega narodnega vprašanja in napisal o tem vrsto knjig, ki so doživele velik odmev in priznanje. Prof. Prunk je v slovenski in tuji strokovni javnosti, doma pa tudi širšemu občinstvu poznan kot eden vodilnih slovenskih zgodovinarjev.

TRST MED VZHODOM IN ZAHODOM

V teh dneh poteka na tržaškem sejmišču 51. mednarodni vzorčni velesejem, ki se ga udeležuje 32 držav, med katerimi tudi Slovenija. Uradno odprtje je bilo 18. junija; udeležili so se ga predstavniki krajevnih in državnih oblasti, med katerimi je bil podtajnik pri italijanskem ministrstvu za zunanjo trgovino Antonio Cabras, ki je prerezal slavnostni trak (na sliki).

Številni gostje so v svojih posegih poudarili pomen takih pobud, pri katerih sodelujejo operaterji iz različnih držav. Še posebej je bila podčrtana vloga Trsta kot veznega člena sodelovanja med evropskim zahodom in vzhodom.

V okviru 51. mednarodnega vzorčnega velesejma poteka specializirani sejem 4T,

posvečen turizmu, gostinstvu in trgovini, novost na letošnjem sejmu pa predstavlja tudi razstava pohištva in stanovanjske opreme.

V ponedeljek, 21. junija, je v okviru tržaškega velesejma potekal Dan Slovenije. V Trst je prispela tudi delegacija Gospodarske zbornice Slovenije (GZS sodeluje že četrtič na tržaškem vzorčnem velesejmu), ki se je drugič sestala s predstavništvom tukajšnjega Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in z zastopstvom Trgovinske zbornice. Spored Dneva Slovenije pa je med drugim vseboval posvet na temo *Integracija turistične ponudbe kraško-obalnega območja Slovenije in Italije*.

SEMINAR V GORICI

NOVE PODJETNIŠKE POBUDE ZA ŽENSKO NA PODEŽELJU

Možnosti in sredstva za razvoj kmečkega in podeželskega podjetništva. Tako se je glasil naslov seminarja, ki so ga v petek, 18. t.m., priredile v Gorici vsedržavna ustanova za poklicno izobraževanje v kmetijstvu INIPA, Zveza neposrednih obdelovalcev in njen Koordinacijski odbor za žensko podjetništvo, pod pokroviteljstvom Evropskega socialnega sklada, Italijanskega ministrstva za delo in socialno skrbstvo ter ustanove INIPA.

Na seminarju so nastopili razni predavatelji in predavateljice, ki so osvetlili vsedržavni načrt za poživitev podjetniških pobud na podeželju in vlogo, ki naj bi odigrale ženske v tem smislu. Posebno

pozornost so namenili utemeljitvi vloge, ki jo lahko odigrajo kmetije pri razvoju podeželja v širšem smislu, a tudi predstavitvi zadevne deželne zakonodaje ter možnostim črpanja sredstev iz posebnih evropskih skladov za razvoj podeželja in ohranitev posejnosti goratih področij. Na seminarju so bile prisotne številne slovenske kmetice iz Brd in s tržaškega Krasa, saj se je na seminar organizirano odpravila skupina šestih članic pred kratkim ustanovljenega Združenja slovenskih kmečkih in podeželskih žena, kar se nam zdi zelo spodbudno za ohranitev in razvoj naših kmetij.

EVRO IN DRUŽBE: ZAKONSKI POPRAVKI

DAMJAN HLEDE

V prejšnjih dneh je bil objavljen odlok, ki ga je ministrski svet sprejel 9. junija in s katerim uvaja nekatere popravke operativnega značaja k doslej veljavni zakonodaji o uporabi evra znotraj italijanskih družb.

V zvezi s tem, kar smo pisali zadnjič, je zanimiv predvsem popravek, ki razširja na vse družbe poenostavljeni postopek, ki ga je šest odstavek 17. člena zakona št. 213/98 sprva predvideval le za družbe s privilegiranimi delnicami ali katerih delnice imajo nominalno vrednost, nižjo od dvesto lir. V zvezi s sodno odobritvijo družbene sklepa o pretvorbi glavniče uvaja novi odlok neko dvojno pot za primere, v katerih bo sklep o pretvorbi opravil upravni odbor: sodna odobritev bo potrebna le v primerih, ko sklep ne bo izveden z notarskim zapisom. Novi odlok uvaja tudi pomembno novost davčne narave. Določa namreč, da so družbeni sklepi, ki imajo kot edini namen prilagoditev evru, davčno nevtralni, prosti torej registrskega davka in koleka.

V zvezi z družbami z omejeno odgovornostjo (SRL) je zakon št. 213/98 uvedel samo najnižjo vrednost udeležbe pri družbeni glavnici (od 1000 lir na 1 evro), ni pa vzporedno s tem tudi prilagodil norme o glasovanju (člen 2485 civilnega zakonika, ki določa, da ima vsak član v občnem zboru en glas za vsakih tisoč lir posedovanega deleža). Novi odlok zapolnjuje to vrzel in uvaja načelo 1 evro = 1 glas.

Novi odlok uvaja tudi nekaj določil v zvezi z zadrugami. Spreminja namreč člen 2521 civilnega zakonika in tretji člen zakona št. 59/92, ki določata najvišjo mero deležev ali delnic, ki jih lahko poseduje posamezni član zadruga (fizična oseba). Odslej bo najvišja možna vrednost zadruga sodeležbe znašala 50.000 evrov (doslej približno 101 milijona lir). Izjemo bodo še naprej predstavljale zadruga za transformiranje, shranjevanje in komercializacijo kmetijskih pridelkov ter zadruga za proizvodnjo in delo, katerih najvišja vrednost deležev bo znašala 70.000 evrov (doslej približno 152 milijonov lir).

ZAPADLOSTI

PRIJAVA VINOGRAĐOV

Vinogradnike, ki bi želeli vpisati vinograde v sezname vinogradov z zaščitenim poreklom DOC, naj opozorimo, da 30. junija zapade rok za predstavitve zadevne prošnje in dokumentacije na pristojne urade trgovskih zbornic.

ZADNI DNEVI ZA DAVEK ICI

Do konca tega meseca je treba plačati občinski davek na nepremičnine ICI. Občinske uprave so v teh dneh prek pooblaščenih davčnih izterjevalnic poslale davčnim zavezancem na dom položnice tekočega računa za plačilo tega davka s posojili o samem davku in načinu obračunavanja.

TURISTIČNE KMETIJE SE MORAJO PRILAGODITI DEŽ. ZAKONU 25/96

Deželno odborništvo za kmetijstvo opozarja vse, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo na kmetijah, da 9. avgusta zapade rok za prilagoditev strukture in urnika odprtja agroturističnih kmetij, kot to odreja deželni zakon št. 25 iz leta 1996. Zakon določa, da smejo turistične kmetije ponujati popolne obroke hrane le 210 dni v letu in da lahko razpolagajo z največ 80 mesti pri mizah. Po zapadlosti roka se napovedujejo pregledi in za kršitelje visoke kazni.

LEP USPEH ZA KOZJI SIR DIMITRIJA ŽBOGARJA

Na začetku junija, t.j. 6. t.m., je bila v vasi Timau v Karniji deželna razstava koz in kozjih sirov, ki ga prireja tamkajšnja vaška skupnost v sodelovanju z deželno ustanovo ERSA in videmskim vseučiliščem. Med 16 kozjimi siri, ki jih je ocenjevala posebna komisija, je največ točk zbral sir Dimitrija Žbogarja, ki se že več let ukvarja s kozjerejo in predelavo kozjega mleka v različne mlekarske izdelke za potrebe družinske turistične kmetije Gruden-Žbogar v Samartoci. Komisija je ob lepem zunanjem videzu in obliki ter strukturi sira ocenjevala predvsem okus in skladnost vseh prvin ter menila, da je Žbogarjev sir vreden najvišjega priznanja, tudi ker je sirarju uspelo v siru ohraniti osnovne prvine in svežino kozjega mleka. Ob uspehu mu seveda čestitamo!

POGOVOR / PREDSEDNIK ŠZ SLOGA VOJKO MIOT

DOŠLEJ NAJUSPEŠNEJŠA ŠPORTNA SEZONA

IGOR COTIČ

Športno združenje Sloga je vodilno odbojgarsko društvo v tržaški pokrajini in deluje v glavnem na vzhodnem tržaškem Krasu. Minulo sezono so člani množičnega slovenskega športnega gibanja kronali zelo uspešno sezono z napredovanjem bodisi moške kot ženske ekipe v državno B2 ligo. Da so uspehi sad dobro načrtovanega in izpeljanega dela potrjujejo tudi številni uspehi na mladinskem področju. Naj dodamo še, da v okviru društva deluje tudi zelo aktivna planinska sekcija. Predsednik enega izmed vodilnih odbojgarskih deželnih gibanj Vojko Miot je rade volje pristal na pogovor.

Gospod Miot, pred kratkim je bil občni zbor ŠZ Sloga. Kako je potekal?

Sam potek občnih zborov ŠZ Sloga je precej neobičajen, če ga primerjam z občnimi zbori drugih sorodnih organizacij. Poleg formalnega dela je naš občni zbor pravi društveni praznik, saj poteka ob prisotnosti velike večine članov, od rekreativcev planinskega odseka do najmanjših odbojgarskih začetnikov in njihovih staršev, poleg teh pa je še cela vrsta povabljenih predstavnikov krovnih in sorodnih športnih organizacij, pokroviteljev, predstavnikov medijev in drugih prijateljev našega združenja. Občni zbor je obenem priložnost, da nagradimo najzaslužnejše posameznike in ekipe. To je dalo letošnjemu srečanju še posebno slovesen pečat glede na izredne podvige naših odbojkarjev in odbojkaric.

Napredovanje tako moške kot ženske ekipe v državno B2 ligo predstavlja izjemen uspeh, a tudi velik izziv. Kako načrtujete delovanje društva v prihodnji sezoni? (igralski kader, trenerji, pokrovitelji...)

Drugo plat medalje predstavlja seveda povečano število težav in odgovornosti. Poteklo je še premalo časa od konca prvenstva, da bi lahko poročal o konkretnih načrtih. Človeško je, da si vsi najprej malo oddahnemo.

Načelno stališče odbora je, da omogočimo nastopanje v državni B2 ligi vsem igralcem, ki so si z napotom in žrtvami zaslužili napredovanje. Da jim to omogočimo, pa moramo premostiti veliko težav, za kar mislimo napeti vse naše moči.

Na mladinskem področju ste želi odlične uspehe. Bi jih lahko nanizali?

Na mladinskem področju, ki je in bo glavna strateška točka naše aktivnosti, smo za-

beležili niz uspehov tako na pokrajinski kot na deželni ravni. Če grem po vrsti, so mladinci in mladinke, ki so nastopale v prvenstvu z dvema ekipama, postali pokrajinski prvaki. Naši naraščajniki so že drugo leto zapored prejeli po-

krajinsko in deželno lovoriko, ekipe naraščajnic, dečkov in deklic pa so letos osvojile naslov pokrajinskega podprvaka.

Tako množično športno gibanje, kot je vaše, zahteva veliko napora z organizacijskega in finančnega vidika. Kako usklajujete ti dve funkciji?

Napora je res veliko, vendar se pod večšo organizacijsko taktirko prof. Peterlina in ob pomoči ostalih trenerjev ter drugih sodelavcev delo odvija uspešno. Z doprinosom in izkušnjami tega "organizacijskega stroja" se tudi mlajši s požrtvovalnim delom vključujejo v društveno strukturo. Še tako varčen motor pa ne deluje brez goriva (denarja), katerega žal vedno težje spravljamo na kup. Poleg staršev, ki plačujejo vadnino za svoje otroke, so drugi društveni viri: nabiralne akcije, oglasi in šagre; nekaj malega

primaknejo tudi uradne ustanove, nekaj več pa pokrovitelji. Težave so tudi v tem, da so vsi ti prihodki neredni, kar onemogoča oz. znatno otežkoča načrtovanje dejavnosti.

Katera je pravzaprav vloga SZ Sloga na Tržaškem?

ŠZ Sloga deluje v glavnem na vzhodnem tržaškem Krasu in zaradi tega črpa glavni igralski kadrov z zelo omejenega območja. Po uspehih in organiziranosti smo prvo društvo v pokrajini, kar predstavlja za nas le delno zadovoljenje: prvič, ker ni bil to naš prvotni cilj, in drugič, ker je ta rezultat prej posledica šibkosti in neorganiziranosti odbojgarskega gibanja na Tržaškem kot pa naša zasluga.

Kakšen obračun društvenega delovanja bi radi dali po letu dni?

Na naslednjem občnem zboru bi rad poročal, da smo še vedno složni, da smo izpeljali vse načrtovano, da imamo več naraščaja, da smo poglobili sodelovanje z drugimi slovenskimi društvi, in seveda tudi to, da smo ohranili naši dve prvi ekipi v državni B2 ligi.

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE LETA 2006

ALEA IACTA EST ALI KOCKA JE PADLA

Mednarodni olimpijski komite (MOK) je prireditev iger presenetljivo dodelil Turinu.

Odločitev je padla 18. t.m. v Seulu, z njo se je MOK spet izkazal kot nepredvidljiva in nezanesljiva organizacija, s čimer se je v novejši zgodovini olimpijskega športa že proslavil ob dodelitvi jubilejnih 100. olimpijskih iger Atlanti (oz. Coca-coli in tv-postaji CNN) namesto zibelki športa in prvi prirediteljici iger leta 1898 Atenam. Tako pred nekaj leti kot danes pač ni prevladal športni duh, temveč gospodarska moč finančnih mogotcev oz. multinacionalk. Splošno znano je namreč, da je glavni pokrovitelj iger v Turinu in na Sestriesu družina Agnelli s svojim avtomobilskim koncernom Fiatom na čelu. Dinastija odvetnika je namreč s težkimi denarci umetno ustvarila to zimsko-športno središče in si zadnja leta zanj ustvarila tudi svetovni ugled (spomnimo naj le na smučarske tekme svetovnega pokala in na nedavno prireditev svetovnega prvenstva v alpskem smučanju). Zanimivo, kako je italijanska televizija brez sramu poročala, da morajo v Turinu in okolici večino infrastruktur šele izgraditi, kar jih (oz. tudi nas davkoplačevalce) bo stalo več deset milijard lir. A saj si za to ne delajo prevelikih problemov, ker bo pač že "striček Gianni" stresel cekine iz svoje prenatrpane mošnje.

Presenečenje na obrazih Turinčanov v Koreji, s plavalaslo predsednico v ospredju, ob razglasitvi prireditelja je bilo vidno; tudi razočaranje ostalih je bilo očitno. Švicarji, ki so bili s Sionom glavni in sploh edini nesporni favoriti za prireditev iger, so bili najbolj prizadeti. Zadnjič so namreč priredili zimske igre takoj po vojni v alpskem biseru St. Moritzu, s Sionom pa že tretjič niso prodrli. V izjavi za javnost so dejali, da je to prava sabotaža nevtralne Švice, kjer ima med drugim MOK svoj sedež. Nekateri menijo, da Švicarji niso dobili iger zato, ker so prvi oni odkrili podkupovanje v vrstah MOK-a, neodstavljeni člani le-tega pa

so se sedaj na najučinkovitejši možen način maščevali.

Kaj pa mi prebivalci območja treh dežel oz. dveh dežel (Furlanije-Julijske krajine in Koroške) in ene države (Slovenije)? Za skupno kandidaturu "brez meja" je to drugi zaporedni poraz, saj je za igre leta 2002 bil poražen Trbiž kot nosilec kandidature, sedaj pa še Celovec. Bo zdaj na vrsti Kranjska Gora ali Planica oz. Ljubljana? Prizadevni zamajski rojak in član pripravljalnega odbora, Tržačan, ki je poročen in živi v Zabnicah pri Trbižu v Kanalski dolini, Peter Gerdol, je že napovedal, da niso tako razočarani, da ne bi še enkrat poskusili. Če naj verjamemo slovenskemu pregovoru "v tretje gre rado" (in ne italijanskemu "non c'è due senza tre"), pa bo kandidatura morda prodrla za prireditev zimskih olimpijskih iger leta 2010... Utvar pa si ne gre delati, kajti že kranjskogorski član organizacijskega odbora Vojteh Budinek nam je pred časom napovedal, da bodo prej na vrsti druge celine kot Srednja Evropa, kjer si lahko igre po Turinu le sanjamo še vsaj za desetletje. Dejstvo pa je, da bo takrat zagotovo tudi Slovenija polnopravna članica Evropske zveze, katera bi lahko postala "skupna mati" kandidature in tako odpravila še zadnjo "mentalno pregrado", ki je bila po mnenju mnogih tudi tokrat pogubna. Dodelitev iger trem različnim državam je bila morda preveč revolucionarna in je zahtevala od voditeljev MOK-a pogumno dejanje, na katero očitno niso bili pripravljeni.

Egoistično si lahko sedaj postavimo vprašanje, ali bo imel neuspeh skupne kandidature posledice za razvoj turizma in krajevnega gospodarstva predvsem pri posodobitvi in nadgraditvi infrastrukture ob tromeji. Vsi seveda upamo, da ne bo tako, saj bi to bila preostra kazen za naše še ne dovolj razvito gorsko območje.

RAZOČARANI ALPÍN

NOGOMET

PODVIG ŠTEVERJANSKE ŽENSKE EKIPE

MARJAN DRUFOVKA

Katera dekleta so zlata vredna? To so morda prav števerjanska dekleta, ki se tudi potegujejo za zmago na raznih turnirjih v malem nogometu na travi in plošči, po slovenskih zaselkih vasi goriške pokrajine. In še večjega bogastva so vredne, saj je nogomet šport, ki nima niti kapljice ženske miline, nežnosti in

sponsorizirala domača kmetijska zadruga Št. Florjan. Vrhunsko briško vino podpira števerjanska dekleta, saj so tudi ona lepi sadež te male, a prisrčne briške vasi.

Oglejmo si še malo поблиže sestavo naše ženske nogometne ekipe, ki jo vidimo na sliki. Vratar ekipe je neustavljiva Kristina Corsi, ki jo podpira, v primeru poškodbe, Orietta Skok. Sicer pa sestavlja

mehkobe; prav zaradi tega gre še večja pohvala tem mladim in neizkušenim dekletom, ki so se začela ukvarjati s tem športom le pred nekaj leti. Tako lepo urejeno brcajo žogo, tečejo, počasi tudi dvigujejo glavo, mislijo in vidijo igro, spoštujejo nasprotnice, jih zapeljujejo in s tem omamijo ter jim takoj zašijejo zadetek.

Lepa skupina mladih, voljnih in hvalevrednih deklet predstavlja našo briško vasičo Števerjan po raznih slovenskih vaseh. Med seboj se razumejo, se veselijo, kar je pri igri najvažnejše. Letos se nam predstavljajo na igriščih v novih temno modrih dresih, za katere je poskrbela in jih

"lokomotiva" Orietta skupaj z močno izboljšano Liliano Terpin in Monico Carrara neprodorni obrambni zid. V sredini igrišča igrajo aerobična Nataša Trampuš, poper Katja Dorni in elegantna Martina Hlede. Napadalke ekipe, prave strelke višje kategorije, so Evelin Bulfoni, Agata Pipan in Izabel Manià. V ekipo se še počasi vključujeta Eliana Humar in Silvana Vogrič. V taki postavi je ekipa letos zmagala edini doslej organizirani turnir, in sicer turnir Simon Čevdek na Peči.

Ekipi vzklikamo: pogumno vztrajajte in tako naprej! Še na mnogo... zmag!

ODBOJKA

1. MEMORIAL IGOR POVŠE

ŠZ Olympia je 29. in 30. maja priredilo že IV. mednarodni ženski turnir 1. memorial, poimenovan po Igorju Povšetju. Sodelovale so štiri ekipe: poleg domače Olympie tudi Val, HIT nova Gorica ter videmski CAMST.

V prvi tekmi sta se pomerila CAMST in Val. Videmčanke, ki so letos napredovale v B1 ligo, so tekmo zmagale s 3:1; velja pa omeniti, da so se valovke dobro upirale. V naslednji tekmi je Olympia presenetljivo premagala HIT, saj so bile Novogoričanke favorizirane. Domače igralke bi lahko sklenile tekmo v treh setih, saj so vodile z 2:0 in v tretjem setu s 25:24; do slavja pa ni prišlo tako hitro, saj so zmagale s 3:2. V finalno tekmo, ki je bila naslednji dan, sta se tako uvrstila CAMST in Olympia, ostali dve ekipi pa sta se potegovali za 3. oz. 4. mesto. Tekma (Val-HIT) je bila izenačena in napeta, saj se je končala s 3:2 v prid Novi Gorici. V finalu pa so Videmčanke v samih treh setih premagale domačinke.

Tekmam je sledilo nagajevanje; ekipe in posamezne igralke sta nagradila predsednik goriške odbojgarske zveze Angelo Bocciero ter Igorjev oče Janez Povše. Mesto najboljših igralke je pripadalo Lorenzi Marega (CAMST), najboljšo napadalke Viviani Zotti (CAMST), najboljši podajačici Tjaši Gruden (Olympia) ter najboljši libero Špeli Petrač (HIT). Velja omeniti, da so igralke turnirja igrale z novim sistemom točkovanja (rally sistem point) ter z uvedbo libera.

MH

OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA OLYMPIA

GORICA / POLETNO SREDIŠČE V ZAVODU SV. DRUŽINE

O USPEHIH IN NAČRTIH GORIŠKEGA ZDRUŽENJA

IGOR COTIČ

V petek, 18. junija, je v Gorici potekal 19. občni zbor Športnega združenja Olympia. V komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž so se zbrali številni člani, prijatelji in gostje, da bi prisluhnili odborniškim in trenerskim poročilom društvenega delovanja v minulih sezonah. Med prisotnimi so bili tudi Damjan Paulin (za Svet slovenskih organizacij), Branko Černic (Katoliško tiskovno društvo), Angelo Boccero (predsednik goriške odbojarske zveze FIPAV), Marjan Černic (SZ Soča) in Mihael Corsi (SKPD F.B. Sedej).

Uvod v večer je bila analiza društvenega dela, ki ga je podal predsednik Franko Bagon. Spregovoril je o društvenih uspehih v sezoni 1997/98 in še posebej poudaril izjemne dosežke, ki jih je osvojila prva ženska ekipa v tej sezoni z zmago deželne pokala v Centi in meddeželne naslova v domači telovadnici, kjer se je društvo izkazalo tako s tekmovalnega kot z organizacijskega vidika. Višek lanske sezone je bila prav gotovo gostitev trenerja italijanske moške državne reprezentance Bebeta, ki je predaval številnim trenerjem iz celotne dežele o tehniki odbojarskega napada.

Tudi v letošnji sezoni uspehi niso izostali. V prvi moški ekipi je prišlo s prihodom Borisa Klokočevnika do trenerske zamenjave; ta se je dobro obrestovala, saj je ekipa veliko napredovala. Žensko člansko ekipo je v letošnji sezoni uspešno vodila Silva Melulja, ki je trenirala tudi žensko ekipo v drugi diviziji; ta je po tekmah v play-offu napredovala v višjo ligo. Na ženskem področju je treba zabeležiti še nastope v prvenstvu deklic in naraščajnic, kjer je trenerska navodila dajal Sandro Legiša. Vodenje ekipe, ki nastopa v prvi moški diviziji, so poverili Rajku Petejanu, dečke pa je vodil Boris Klokočevnik. Tečaj mini odbojke pa so zaupali Vanji Černic.

Na srečanju je predsednik izrazil željo, da bi v prihodnje namenili najmlajšim še več pozornosti. Omenil je tudi dobro društveno sodelovanje z videmskim PAV-om, s katerim je prišlo tudi do igriških zamenjav. V svojem nagovoru se je zavzel za večjo obliko sodelovanja med goriškimi društvi tako na ženskem kot na moškem področju. Na večer je postavil v ospredje cilj društva "privabiti čimveč mladih v našo sredo, in to v pravem športnem duhu", in potrebo po društvenem uradu in arhivu. Svoj poseg je sklenil z zahvalo vsem pokroviteljem, ki so omogočili redno društveno delovanje. Glavni pokrovitelji pa so bili: Kmečka banka, podjetje Ag-

Z leve: Igor Černic, Franko Bagon, Andrej Vogrič (Foto Bumbaca)

aria Terpin, Tiskarna Budin, podjetje Multiservice, trgovina K2 SPORT, Sip Šempeter. Še posebno zahvalo je namenil Svetu slovenskih organizacij, ki kaže veliko pozornosti do društvenega delovanja.

Razvejanost in življenjskost SZ Olympie je bilo zaznati tudi iz tajniškega poročila, ki ga je podal Andrej Vogrič. V njem je prikazal uspehe vseh društvenih ekip v minulih dveh sezonah. Samo v sezoni 1998/99 je bilo pri SZ Olympie odigranih 122 prvenstvenih tekem in opravljenih 464 treningov. Društvo šteje 120 članov, od katerih 18 odbornikov in 102 atleta. Da je bilo društvo v minuli sezoni zelo aktivno, potrjuje tudi organizacija četrtega ženskega mednarodnega turnirja - prvi memorial Igor Povše, na katerem so nastopile ekipe HIT Nova Gorica, Camst iz Vidma, OK Val in Olympia Kmečka banka. Tako ženska kot moška članska ekipa sta nastopali na manifestaciji Palavolando. Društvo je pred kratkim organiziralo posvet z naslovom *Pomen športa za psihično in fizično rast mladega človeka*, na katerem sta predavala dr. Bernard Špacapan in Boris Klokočevnik.

V okviru društva deluje tudi aktivna smučarska sekcija, ki šteje 38 članov in je redno včlanjena v smučarsko federacijo FIS. Odgovorni za smučarski odsek Marjan Vogrič je izrazil zadovoljstvo z uspehi, ki so jih dosegli predvsem na mladinskem področju.

Predsednik goriške odbojarske zveze FIPAV Angelo Boccero je v svojem posegu poudaril, da je na občnem zboru prisotnih veliko mladih, kar zagotavlja lepo prihodnost. Predstavniki SSO-ja Damjan Paulin je podčrtal pomembno vlogo, ki jo opravlja društvo z narodnostnega vidika, in obljubil, da bo SSO tudi v prihodnje budno spremljal njeno delovanje. Čestitke za bogato društveno delovanje so izrazili tudi Branko Černic (KTD), Marjan Černic (SZ Soča) in Mihael Corsi (SKPD F.B. Sedej).

Na občnem zboru so prejeli priznanja vsi Olympiini

trenerji. Člani so nato izvolili nov odbor, ki bo Olympio vodil v prihodnje; tega sestavljajo: Danja Bagon, Franko Bagon, Nadia Cotič, Niko Di Battista, David Grinovero, Martina Hlede, Saša Hlede, Simon Komjanc, Marko Lutman, Gianni Manià, Aleksander Pintar, Matej Terpin, Andrej Vogrič. Nadzorni odbor sestavljajo Marko Brajnik, Igor Černic, Edi Lutman, razsodišče pa Marjan Markežič in Aleš Pintar.

"VSI SMO LEPI, ŽIVI IN MLADI, IGRAMO SE RADI..."

IVA KORŠIČ

Ko so se za večino učencev vendarle zaprla šolska vrata in so se prismejele dolgo pričakovane počitnice, je kot v najboljši pravljici kar naenkrat oživel čudovit, prostorni vrt "pri sestrah", pravcata cvetoča oaza sredi mesta, polna košatih dreves, ki rado darno vabijo v svojo senco, cvetočih grmov, ki kličejo otroke, naj se brezskrbno skrivajo za njimi, in lepa igrišča, ki zablajo navdušene nogometne, odbojarske, košarske, najpoizkusijo svoje atletske sposobnosti. Ob vročih jutrih pa jih bo v osvežilo čofotanje privabil večji bazen, ki so ga organizatorji vzeli na posodo. Pa tudi lepa lesena hišica, prav takšna kot v kraljestvu palčkov, bo pritegnila njihovo pozornost. Sestre so jo dale postaviti v veselje malih neugancev. Če pa bo dežeporednež zlival svoje debele kaplje na zemljo, se bodo otroci zatekli v prostorno sobo in tam risali, izdelovali ročna dela, se igrali "calcetto", peli.

Čez trideset - vpisanih je petdeset - razposajenih otrok, večinoma osnovnošolcev, a kmalu sem jim bodo pridružili

Tako veselo odmeva vsako jutro, že skoraj dva tedna, besedilo himne letošnjega poletnega središča - namenjenega otrokom od 4. do 13. leta - Srečanja 99, ki poteka kot že nekaj let - vsako dopoldne od ponedeljka do petka, od 14. junija do 16. julija - v Zavodu sv. Družine pod pokroviteljstvom Sveta slovenskih organizacij in letos prvič v organizaciji komaj ustanovljenega društva oz. Skupnosti družin Sončnica s sedežem v slovenski goriški mestni duhovnjiji pri sv. Ivanu.

še malčki iz vrtcev, pod "stroгим" nadzorstvom Mirjam Pahor, ki je zadolžena za vse "uradniške" posle, sproščeno preživlja v družbi simpatičnih animatorjev Mitje Černica, Alessandre Posillipo, Irene Špacapan in pomočnic Katje Battistič, Helene Klanjšček in Neve Petejan razigrane dopoldanske urice, ki bodo v prihodnjih dneh še bolj zanimive, kot so bile prvi teden. Prejšnje dni so se namreč otroci, ki prihajajo iz mesta pa tudi iz okoliških vasi, pobliže seznanili med seboj in spletli tesnejše prijateljske vezi ob jamboru, na katerem vsak dan ponovno zavihra zastava z napisom Srečanja 99 in odtisom rok udeležencev. Le-ti so razdeljeni po starostnih skupinah v rumene, rdeče in modre. Poleg običajnih, že usta-

ljenih vodenih in prostih iger, ki se jim otroci tako radi posvečajo, jim središče tudi tokrat ponuja vrsto drugih zanimivih dejavnosti. Na programu so raznolike delavnice, sprehodi v naravo, po slikovitem soškem bregu, Pevmskem parku; ekskurzije po bližnji okolici; obisk kleti v Števerjanu in kmetije z možnostjo opazovanja dela na polju; ogled tiskarne Budin in različnih obrtniških delavnic. Feiglova knjižnica in ustrezljiva knjižničarka Luisa jih pričakujeta s pravljico. Morda jih bo s kakšno lepo zgodbo ali gledališkim prikazom razveselila tudi članica dramskega odseka PD Štandrež učiteljica Majda Zavadlav.

Tudi sami bodo v sončnem središču sprejemali goste: mlade obrtnike-umetnike samouke; predstavnike društva, ki delujejo v KC Lojze Bratuž, med temi glasbenike iz SCGE. Komel; skavte, ki jim bodo prikazali nekatere spretnosti za srečno preživljanje v "divji" naravi.

Če jim bo uspelo, bodo odšli na Kras in si ogledali eno izmed njegovih krasot: jamo Kraljico Krasa.

Letošnja prijetna novost je sodelovanje s poletnim središčem Pika Nogavička iz goriškega Dijaškega doma. Prvo izmed srečanj je že bilo pretekli torek, ko je skupinica otrok prišla na obisk "k sestram" v spremstvu ravnateljice Dijaškega doma Kristine Knez. Gostom so otroci pripravili nekaj igrice, starosta goriških skavtov Mauro Leban pa jim je pokazal, kako pravilno in varno zanetimo kres.

Z obiskovalci tega središča naj bi imeli kakajski tečaj - prihodnji teden -, seveda večji otroci; okusili naj bi vznemirljiv spust po soški strugi, se srečali s kotalkarskim društvom Vipava, se pomerili v skupinski igri po goriškem mestu in se pozabavali v prijetni družbi dveh igralcev Slovenskega stalnega gledališča.

Poleg tega pa se že sedaj veselijo srečanja s Stenom Vilarjem in Gregom, ki jih bosta kratkočasila s petjem in neštetiimi presenečenji predvidoma 7. julija. V soboto, 26. junija, pa se bodo udeleženci Srečanj 99 s starši, mlajšimi in starejšimi brati ali sestrami odpravili na izlet v prelepi gorski svet Trente.

Ob tako bogati ponudbi otroci res ne bodo "imeli časa" se dolgočasiti!

novo!

novo!

Pastirček je svojim malim in velikim bralcem priskrbel novo knjižico štandreške pesnice

Ivanke Zavadlav

z naslovom

Tonček na luni

Autorica s ciklom 21 pesmic spremlja malega Tončka in skupaj z njim življenjske dogodivščine naših osnovnošolčkov, njihovo razposajeno igrivost in hudomušnost. Pesnici Ivanki so pri tej izdaji priskočili na pomoč otroci 3. letnika vrtca in 1. razreda osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža, ki so zbirko z velikim navdušenjem naslikali.